

De leden van de gemeenteraad

Onderwerp: voortgang Omgevingswet

Geachte leden van de Raad,

Onlangs is bekend gemaakt dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet, die voorzien was op 1 januari 2021, wordt uitgesteld. Redenen hiervoor zijn de coronacrisis en een aantal vertragingen op landelijk niveau met betrekking tot onder andere het wetgevingstraject en het beschikbaar komen van een aantal technische vereisten met betrekking tot het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Een nieuwe datum is op het moment van schrijven van deze brief nog niet bekend. In den lande wordt gedacht aan uitstel van een half tot een heel jaar. Hierover zal binnenkort duidelijkheid komen, na overleg tussen de minister en bestuurlijke partners zoals de VNG.

In deze brief stellen wij u op de hoogte van de voortgang van de implementatie van de Omgevingswet in de gemeente Dronten en gaan wij tevens in op de consequenties van uitstel van de wet. In zijn algemeenheid geldt dat we doorgaan op de ingeslagen weg en geen reden zien om activiteiten uit te stellen of te vertragen. Sommige activiteiten waarvoor lokale dan wel regionale overleggen en bijeenkomsten nodig zijn, worden op dit moment uitgesteld vanwege de coronacrisis. In de meeste gevallen wordt via online bijeenkomsten toch verder gewerkt. De vertraging die door de coronacrisis ontstaat, wordt daarmee tot een minimum te beperkt.

Alhoewel wij ervan overtuigd zijn dat inwerkingtreding op 1/1/2021 voor Dronten mogelijk was geweest, ook met de coronacrisis, biedt dit uitstel de mogelijkheid om de implementatie op onderdelen grondiger voor te bereiden. We kunnen nu van start met een hoger dienstverleningsniveau. Bovendien was de verwachting dat wij ná 1/1/2021 nog diverse zaken zouden moeten regelen, die wij nu kunnen organiseren vóór inwerkingtreding van de wet. Ook dit komt de kwaliteit van dienstverlening ten goede.

Bijlage(n): --

In deze brief zullen wij zeven thema's behandelen:

- Instrumenten van de Omgevingswet: Omgevingsvergunning en Omgevingsplan
- Digitaal Stelsel Omgevingswet
- Leidende principes en daaropvolgende de Omgevingsvisie
- Andere manier van werken
- Participatie
- Financiën
- Communicatie

Instrumenten: Omgevingsvergunning en Omgevingsplan

Omgevingsvergunning

Voor de inrichting van de werkprocessen om per inwerkingtreding van de wet vergunningen af te kunnen geven, is inmiddels een gedetailleerd actieplan opgesteld. Ook voor de wijzigingen in het werkproces van toezicht en handhaving is een actieplan opgesteld. Het eigenaarschap van deze plannen is belegd bij de betrokken teammanager die in de lijn verantwoordelijk voor een goede uitvoering van deze taken, nu en straks. Daarmee creëren we een verbinding tussen de programmaorganisatie en de lijnorganisatie en waarborgen we eigenaarschap op de juiste plek. Uitstel van de wet geeft ons meer tijd om onder andere een gedegen keuze te maken over de zaken die we vergunning vrij willen maken. Deze keuzes worden dan op een later moment opgenomen in de regels die in het Omgevingsplan staan (zie hierna). De leidende principes helpen daarbij. Bovendien kunnen we in de komende periode nog meer ervaring opdoen met de zogenaamde Omgevingstafel: een manier van werken waarbij nieuwe initiatieven integraal worden besproken en afgewogen. Uw Raad heeft hier kennis mee gemaakt in de casus van de uitbreidingswens van Van Werven.

Omgevingsplan

In het Omgevingsplan worden straks alle regels opgenomen die gelden voor de fysieke leefomgeving. Bij inwerkingtreding van de wet starten we met een Omgevingsplan van rechtswege (huidige bestemmingsplannen en Rijksregels die gedecentraliseerd worden). Uiteindelijk komen in het definitieve Omgevingsplan ook alle regels die nu in lokale verordeningen staan en die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. In het Omgevingsplan moet voor elke regel worden aangegeven voor welk gebied de regel geldt. Het ligt daarmee voor de hand dat het Omgevingsplan gebiedsgericht wordt ingedeeld. Ook de omvorming van het tijdelijke naar het definitieve Omgevingsplan gebeurt dan gebiedsgericht. Het definitieve Omgevingsplan moet volgens de "oude" planning op 1 januari 2029 gereed zijn. Of deze datum straks ook opschuift is nog niet bekend.

De raads werkgroep Omgevingswet is in maart meegenomen in de materie van het Omgevingsplan en de te maken keuzes door de Raad. Voor het omvormen van het tijdelijke Omgevingsplan van rechtswege naar het definitieve Omgevingsplan wordt op dit moment een procesnotitie opgesteld; wij zullen u hier binnenkort nader over informeren. Ook is uw Raad onlangs geïnformeerd over de verordening fysieke leefomgeving die wij opstellen om een soepele overgang van tijdelijk naar definitief Omgevingsplan te maken. Ook deze werkzaamheden gaan door conform eerdere planning, hetgeen betekent dat uw Raad in december gevraagd wordt om deze verordening vast te stellen.

Een latere inwerkingtreding van de wet betekent niet dat er wijzigingen komen in het proces en de planning van de werkzaamheden. De extra tijd die wij krijgen kunnen wij namelijk benutten om al vooruitlopend op de wet een deel van het tijdelijke Omgevingsplan om te vormen naar een definitief Omgevingsplan. Hoe meer werk we gedaan hebben vóór inwerkingtreding van de wet, hoe korter de periode is dat we met twee “regelregimes” te maken hebben (het “nieuwe regime” werkt dan voor die gebieden waarvoor een Omgevingsplan is gemaakt en het “oude regime” werkt dan voor die gebieden waarvoor nog geen regels zijn gemaakt in het definitieve Omgevingsplan).

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Alle besluiten en regels van de gemeente moeten straks digitaal beschikbaar worden gesteld in het DSO. Ook moeten inwoners kunnen checken of zij een vergunning nodig hebben voor bepaalde activiteiten en moeten zij deze vergunning ook via dit loket kunnen aanvragen. Dit betekent dat wij onze inhoudelijke keuzes technisch moeten vertalen in het DSO én dat wij onze lokale softwarepakketten opnieuw moeten inrichten, samen met de betrokken leveranciers. Dronten is op dit gebied één van de koplopers van Nederland. Wij zijn als 1 van de eerste 10 gemeenten technisch aangesloten op het landelijke DSO en kunnen nu meldingen ontvangen en verzenden. Ook met onze softwareleveranciers hebben we vergaande afspraken gemaakt volgens een strak tijdschema. Landelijk worden we gezien als referentiegemeente. Ook in de regio Flevoland, waar wij intensief samenwerken met ketenpartners en andere gemeenten, vervult de gemeente Dronten een voortrekkersrol.

Uitstel van de wet betekent vooral extra tijd om zaken goed in te regelen en uitvoeriger te testen. Bovendien krijgen softwareleveranciers meer tijd om hun programma's goed op orde te brengen. Diverse softwareleveranciers hebben namelijk aangegeven dat voor hen de deadline van 1/1/2021 niet haalbaar was. Voor hen komt er dus meer tijd, voor de gemeente houden we hetzelfde tijdpad aan met meer oefentijd.

Leidende principes en de daaropvolgende Omgevingsvisie

Uw Raad stelde de leidende principes en vertrekpunten voor de bouw van het Omgevingswetstelsel vast op 23 april 2020. Met deze principes en vertrekpunten kunnen wij verder invulling gaan geven aan de Omgevingswet in Dronten. De leidende principes vormen ook het fundament voor de op te stellen Omgevingsvisie. Volgens de oorspronkelijke planning van de wetgever, moet de Omgevingsvisie op 1/1/2024 gereed zijn. Of deze datum ook verschuift met een nieuwe datum voor inwerkingtreding is nog niet bekend. De organisatie is bezig met het opstellen van een startnotitie voor de Omgevingsvisie waarin ook een planning wordt opgenomen. Deze notitie wordt in elk geval voor de zomer in het college besproken en zal daarna ook naar de Raad gaan. De Omgevingsvisie is straks een belangrijk kaderstellend instrument waarmee de Raad sturing kan geven aan initiatieven in de leefomgeving. Tot de inwerkingtreding van een gemeentelijke visie gelden de huidige visiedocumenten. Dat zal niet anders zijn met een nieuwe datum voor inwerkingtreding. Er is daarom geen reden om tot andere keuzes te komen m.b.t. het tempo voor het opstellen van een visie.

Andere manier van werken

Binnen het project Andere manier van werken wordt enerzijds gewerkt aan bewustwording, training/opleiding en anderzijds aan een verandering in cultuur. Binnen dit project zien we ons op twee manieren geconfronteerd met de nieuwe werkelijkheid die het

coronavirus met zich meebrengt: enerzijds is het moeilijk om door te gaan met activiteiten waarvoor interactie tussen mensen noodzakelijk is. Anderzijds bewijzen alle betrokkenen op dit moment dat zij wel degelijk in staat zijn om anders te werken als dat nodig is. Hier willen we dan ook de aandacht op vestigen. Zodra het weer mogelijk is om elkaar “in het echt” te ontmoeten, pakken we de draad weer op door activiteiten te organiseren. Dit blijven we doen tot de wet inwerking treedt en mogelijk ook nog daarna.

Participatie

Rondom participatie bekijken we op welke wijze we tot goede keuzes kunnen komen, samen met de Raad. Hiervoor is op 8 april een eerste verkennende sessie met de raads werkgroep gehouden. Concreet gezien moet de Raad, volgens het “oude tijdpad” vóór 1/1/2021 keuzes maken ten aanzien van gevallen waarin participatie verplicht kan worden gesteld. Ook moet er, bij voorkeur voor 1/1/2021, participatiebeleid zijn vastgesteld om invulling te geven aan de motie Nooren¹. Op beide onderwerpen is landelijk gezien nog veel onduidelijk. Zo is de motie nog niet nader uitgewerkt. De extra tijd die we krijgen kunnen we voor dit onderwerp dus goed gebruiken voor een betere voorbereiding en een gedegen besluitvormingstraject met de Raad. In afstemming met de Raads werkgroep zullen hier in de komende periode nadere voorstellen voor volgen.

Financiën

Het in kaart brengen van de structurele kosten en opbrengsten van de Omgevingswet blijkt een ingewikkelde zaak. Landelijk wordt gewacht op een model vanuit de VNG om dit in kaart te brengen, maar tot op heden is hierover nog niets gepubliceerd. We wachten niet af, maar trekken samen met de andere gemeenten in Flevoland op om de gevolgen op de financiën in kaart te brengen. De extra tijd die we krijgen door een nieuwe datum voor inwerkingtreding, kunnen we goed gebruiken om de financiële effecten verder door te rekenen op basis van inhoudelijke keuzes die deels nog gemaakt moeten worden.

Communicatie

Behalve de benodigde interne communicatie, wordt uiteraard ook nagedacht over het informeren van inwoners en ondernemers. Het gedetailleerd informeren van inwoners en ondernemers over de gevolgen van de wet, is afhankelijk van de nieuwe datum voor inwerkingtreding. Daarbij zetten we uiteraard ook de website van Dronten in. Via de website zal steeds meer informatie beschikbaar komen naarmate er meer besluiten zijn genomen. Het is zoeken naar een balans tussen tijdig informeren en te vroeg informeren waardoor informatie vergeten wordt. In de raads werkgroep van mei, wordt het onderwerp communicatie verder besproken.

¹ In deze motie die, werd aangenomen door de Eerste Kamer bij de behandeling van de Invoeringswet Omgevingswet, wordt de regering verzocht te regelen dat er een plicht ontstaat voor o.a. gemeenten om het participatiebeleid op te stellen waarin vastgelegd wordt hoe participatie wordt vormgegeven en welke eisen daarbij gelden en dit participatiebeleid vast te stellen door de gemeenteraad. Tevens wordt de regering verzocht te bevorderen dat de medeoverheden hier zo snel mogelijk mee beginnen, liefst voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Indien u na het lezen van deze brief nog vragen heeft, schroomt u dan niet om contact op te nemen met Harriët Donker, programmamanager Omgevingswet, tel 0321-388 224.

Hoogachtend,

het college van Dronten

drs. T. van Lenthe
Secretaris

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

